

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVI.

НЕДЕЉА 15. МАРТА 1898.

Број 11.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА.

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

По закону о општинској мерини и по правилима г. Министра народне привреде о извршавању тога закона, има продавац кушцу робе предати и уверење оне општине, у којој је куповина и продаја први пут извршена, да је тамо роба мерена и мерина наплаћена. Кад та роба приспе у Београд и то се уверење покаже, мерина се неће у Београду наплатити на њу. У противном, мерина ће се наплатити.

Како се многи грађани не управљају по тим правилима и на захтев кантарције општинског нити оће да покажу уверење нити оће да плате мерину, наводећи да је плаћена мерина тамо, где је и купљена роба, то суд општински објављује, да ће се само она роба пропустити без наплате мерине, за коју се поднесе уверење да је већ мерена и мерина плаћена. На сваку другу робу, мерина ће се без икаква обзира наплаћивати.

Од суда Општине београдске, 13 Марта 1898. АБр. 1705.

ОБЈАВА

Државној власти потребно је да има списак свију оних лица, која су служила у српској војсци као гардисте, од како је гарда установљена (од 1838 године) па до закључно 1894 године.

Да би суд могао овом захтеву одговорити, позивају се сви они грађани, који су служили у гарди у овом времену, да пред стану суду општине београдске, војном одељењу, најдаље до 20. тек. месеца ради увођења у списак.

Од суда општине града Београда 6. Марта 1898 године О. в. Бр. 516 у Београду.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

25. Фебруара 1898.

Председавао председник општине г. Ник. Д. Стевановић. Присутствовали чланови суда г. г. Бран. Ј. Рајић и Јован Антонијевић; били одборници: г. г. Н. И. Стаменковић, К. С. Караџић, Трајко Стојковић, Стеван Максимовић, Д. Ђирковић, Манко С. Петронијевић, М. О. Петровић, Глаша Стојановић, Др. Лазаревић, Милован Миленковић, Мијаило Ђ. Илић, Ђ. Р. Одавић, М. Савчић, Стеван Миљковић, Коста Д. Ризнић, С. Ј. Азријел, Голуб С. Јанић, Дамјан Стојковић, Милутин Ј. Марковић, Васо Николић, Коста Д. Главинић, Стев. Ивковић, Ђ. Димитријевић, М. Капетановић, Р. Драговић, Тодор Ј. Мијаиловић, Др. Лeko, Свет. Гвоздић, Дим. Гавриловић, Љуб. Живковић, К. Н. Лазаревић, Д. М. Ђорђевић, Ђ. Пантелић, Гаврило Бркић, М. П. Тодоровић, Влад. Чортановић, Коста М. Ђурић, Ј. М. Јанковић, Др. Стеван Марковић, Евг. М. Чоловић.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 19. Фебруара 1898. године и примљен је без измена.

II

По читању акта управе вароши Београда и њених одељака АБр. 1289, 1295, 1251, 1269, 1308 и 1295, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

да је Ђорђе Радосављевић каферија доброг владања и доброг имовног стања; да је Живојин Цокић месар доброг владања и средњег имовног стања; да су Андрија П. Јоакимовић практикант и Младен Младеновић глумац доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати Никола Јовановић бивши трговачки момак и Димитрије Лазаревић „Циганче“ скитница овд.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу. По читању тих молби СТБр. 594 и 602, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу Кости Томићу и Добривоју Р. Попадићу може дати тражено уверење о породичном односу.

IV

Председник извештава одбор, да је Управа вар. Београда решењем својим АБр. 1331 задржала од извршења решење одборско од 19. фебруара ове године АБр. 1248 односно одређене цене лебу и наредила је, да цена беломе лебу буде 31 пара динарска, а цена црноме 30 пара дин. по килограму.

Одбор је примио к знању

ово решење.

V

Приступљено је решавању о понуди Леона Косу и В. Мариновића о зајму и о извршењу јавних радова општине београдске.

Председник општине, прочитао је понуду, мишљење г. г. Д-ра Мих. В. Вујића министра на расположењу, Бранка Бошковића директора Народне Банке и Драгутина Величковића заступника управника државних дугова о овој понуди; за тим је прочитао извештај већине одборског повереништва, коме је поверена ова понуда на проучавање, а одборник г. Никола Стаменковић прочитао је извештај мањине повереништва. Члан повереништва одборник г. Светозар Гвоздић, по извршеном читању, изјавио је, да се придружује мишљењу већине повереништва, пошто због болести у породици није могао долазити на састанке повереништва и учествовати у саставу извештаја

После свега овога, одбор је, на предлог одборника г. Љуб. Живковића, а због важности саме ствари одлучио,

да се како понуда тако и сва мишљења и извештаји о њој, штампају и раздаду одборницима, како би могли боље проучити овај предмет, па да се за тим сазове седница ради решавања. Трошак за ово штам-

пање, да падне на терет зајма и да се исплати из прихода трошаринских.

Да се стенографске белешке седница, у којима ће се о овоме предмету решавати, објаве у целости у општ. новинама.

РЕДОВНИ САСТАНАК

26. Фебруара 1898.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић, присуствовали чланови суда г. г. Б. Ј. Рајић и Јов. Антонијевић, од одборника били: г. г. М. С. Петронијевић, Стеван Миљковић, Мих. Ђ. Илић, Свет. Гвоздић, М. Ј. Марковић, Др. Стеван Марковић, М. О. Петровић, Голуб С. Јанић, Д. Стојковић, Глаша Стојановић, Коста Чушић, С. Ј. Азријел, Ј. М. Јанковић, Милов. Миленковић, Др. Лeko, Н. И. Стаменковић, Р. Драговић, Д. Ђирковић, Ст. Максимовић, Гаврило Бркић, К. П. Михајловић, Д. М. Ђорђевић, Влад. Чортановић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 25. фебр. 1898. год. и примљен је без измена.

II

По читању акта кварта врачарског АБр. 1379, одбор је изјавио,

да му је Сретен Ђорђевић радник опанчарски непознат.

III

По читању протокола лицитације АБр. 1321 држане за повоз књига општински одбор је решио,

да се повез књига општински у 1898. 1899 и 1900. год. уступи Стеви Поповићу, књиговесцу овд. по прописаним погодбама и по ценама, изложеним у овом извештају.

IV

По читању понуде АБр. 558, да општина откупи уметнички вајарски рад вајара Рендића за украс јавне чесме, одбор је ценећи уметност и вредност вајара Рендића решио,

да за сада, због новчане оскудице, не може на оваке ствари никакве издатке чинити, нити има за то буџетске могућности.

V

По читању молбе Мих. Д. Банковића овд. шпедитера АБр. 5931 и 7039/97 да му се врати 1244/55 дин. наплаћене мерине у 1894 год. и по читању извештаја трошаринске управе АБр. 5982/97 и приложених докумената, одбор је решио,

да се ова молба одбаци.

VI

Председник износи одбору на решење предлог Управе општинске трошарине, да од сада винарски трговци, који имају вина и ракије на слободном руковању буду дужни давати у залогу за безбедност неплаћене трошаринске таксе, артије од вредности у место личног јемства,

као што је до сада било, према решењу одборском од 17. Марта 1895. год. АБр. 1765.

По прочитању тога предлога АБр. 1190 одбор је решио,

да према овом предлогу Управа општинске трошарине може примати од винарских трговаца, који имају на слободном руковању вина и ракије, за безбедност неплаћене трошаринске таксе само артије од вредности, које се котирају на београдској берзи и акције срп. бродарског друштва. Берзанска вредност заложених артија односно пијачна вредност акција бродарског друштва има превазићи дужну трошаринску таксу за двадесет и пет одсто (за једну четвртину).

VII

По прочитању молбе друштва за осветљење Београда АБр. 820, да му општина или прода или под закуп уступи општинско земљиште, у молби означено за подизање зграде за акумулаторе, одбор је одлучио,

да одборски повереници г.г. Др. Стев. Марковић, Милутин Ј. Марковић и Н. И. Стаменковић, извиде, да ли се може и под каквим погодбама, уступити под закуп овоме друштву опредељено општинско земљиште за наведену намеру, или ако не може то земљиште, а оно које друго.

VIII

Председник износи одбору на решење предлог одборника г. Д. Тирковића, АБр. 1204, да се одузму приходи са Цветног трга од Друштва за улепшавање Врачара.

Одбор је решио,

да се преко овог предлога пређе на дневни ред.

IX

Председник извештава одбор, да општински инжењери и чиновници водоводни имају потребе да по службеном послу иду ван атара београдског и на „Беле воде“ и да би им требало у таквом случају дати какве новчане накнаде.

По саслушању овога одбор је решио,

да се инжењерима и чиновницима водовода, кад по службеном послу иду ван атара београдског и на „Беле воде“ даје поред општинског подвоза, још и новчана накнада и то: кад на томе послу пробаве пола дана један динар; кад цео дан два динара, а кад ноће тамо четири динара. Шест часова пробављених рачунаће се за пола дана, преко тога до 12 часова — за цео дан.

X

Председник извештава одбор, да дужник општинске трошарине Антон Фич, фабрикант соде, није испунио погодбу за поступну исплату његовог дуга, одређену решењем одборским од 22. дец. 1897. год. АБр. 6910 пошто интабулацији општинској претходи друга једна интабулација од 20.000 дин. у злату; да је суд општински услед тога тражио и задобио залогу на његову покретност за обезбеду суме од 3210 дин. са интересом по меници, којој је рок протекао 1. Јануара 1898. године; да је Антон Фич поднео молбу, да се општина задовољи са стављеном интабулацијом на његово непокретно имање после интабулације од 20.000 дин. и да одустане од права залога на покретност.

По прочитању извештаја управе трошарин-АБр. 283 и молбе Фичове АБр. 1103, одбор је решио,

да се како предлог управе трошаринске, изложен у њеном извештају, тако и молба Антона Фича одбаце. Да суд општински енергично настане, да се ово општинско примање наплати. А ако поднесе другу и бољу гаранцију, коју ће одбор

оценити, поступити по решењу одбора од 22. дец. 1897. год. АБр. 6910.

XI

Председник извештава одбор, да је Ђорђе Д. Јездић трг. олд. поднео молбу АБр. 6048/96 да му се процени и исплати земљиште на Кнез Михајловом венцу, које је он сазидао нову кућу уступио за регулацију; да је даље поднео молбу АБр. 142/98 да се та процењена вредност употреби за исплату гробнице, коју намерава узети на Новоме гробљу, на или да он општини или да општина њему исплати разлику.

По прочитању тих молби, одбор је решио,

да грађевински одбор, према закону грађевинском за варош Београд процени земљиште, што је од Ђорђа Д. Јездића узето за регулисање Кнез Михајовог венца и да се процена поднесе одбору на решење. Молба Ђ. Д. Јездића под АБр. 142/98. у свему се уважава.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Одликовање. Професор Др. А. Гернер и Јене, чувени игијеничар, који је у 1897 год, по жељи општине београдске испитивао воду из нашег новог водовода и дао мњење, да је она добра и здрава за пиће. о чему је и извештај написао — одликован је од Његовог Величанства Краља орденом Таковског Крста III степена. Честитамо.

Зајам општински. Понуда Косу-а и Мариновића за зајам општински, извршење великих општинских радова и експлоатацију довршених радова није усвојена. Разлози за ово неусвајење виде се из стенографских бележака, дотичних одборских седница које ће се белешке објавити у овим новинама.

Исто је тако и понуда К. Вајса из Бирсфелдена за зајам, одбачена као неозбилна.

Извештај већине одборског повереништва о понуди г. г. Косу и Мариновића

(ПРОДЖЕЊЕ)

Београд 14. фебр. 1898. год.

ОДБОРУ БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Господо одборници,

Држимо да смо вам овим јасно расветлили добре стране ове понуде г.г. Косу-а и Мариновића са чисто финансијског гледишта, које је подкрепљено и мишљењима наша два финансијера и за то нам сада дозволите да додирнемо и остале тачке поднете погодбе у нацрту, тако

1, г.г. Косу и Мариновић уступају општини право да после 25 година а са отказом од 5 година у напред може откупити своје из радова потекло дуговање са оноликом сумом, колику оно на дан откупа буде представљало и ово уступање права евентуалног одкупа има се сматрати као једна веома добра и повољна страна понуде која нас ставља у могућност да после 25 година ако би тада могли добити зајам под много бољим условима, примимо у своје сопствено руковање експлоатацију канализације водовода и кеа.

2. Колику ће таксу појединци — грађани — плаћати за канале и воду, којима се служи, остављено је општини да она то одређује и тиме је отклоњена свака

могућност и зебња да експлоататори могу одређивати таксе какове су и када њима угодне. Дакле и ово је господо једна важна околност, која иде у прилог понуде г. г. Косу-а и Мариновића.

3. Исто тако веома је важно што г.г. Косу и Мариновић по измени у члану 14 свога предлога предлажу начин на који ће се имати да прегледају поднесене цене радова. По том предлогу одређиваће наш министар грађевина два вештака, а г. г. Косу и Мариновић два представника и ако се овај одбор не би могао сагласити односно редукације у ценама, издаје сам наш министар грађевина коначну пресуду и утврђује цене које су за општину обавезне. Концесионари пак ако не пристану на те цене, губе без икакве накнаде сва права која за њих истичу из овог уговора. Из овога сљедује да ће сви радови бити оцењивани од наше а не од стране концесионара и тиме се уклања свака могућност неправилности глобљења, но се и за ово предвиђа једна по све правилна и здрава основа.

У саставу самога одбора од 7 лица улазе три лица од стране општине, која ће представљати контролу општине над свима радовима, а тако и над њиховом експлоатацијом.

У први мах тражило се да одбор буде представљен на равне делове по обе уговорне стране. Но, како је г. Мариновић изјавио да он на ово, у име својег друштва, не би могао никако пристати то је од њега затражено да се изјасни, шта га у томе спречава и он је навео следеће разлоге:

1. Друштво које би извршило ове радове имало би да набави и потребан новац око њихове исплате, у којој би се цели створило нарочито друштво на акције. Акције овога друштва не би биле примљене од страних капиталиста, ако му на челу не би стајао председник, којег би име било страном свету познато и сигурно, дакле ако не би било лице, којем би страни капитал могао повлонити са гледишта финансијског и са гледишта личног своје пуно поверење.

2. У случају, ако би чланови управе били подељени на два равна дела, могло би наступити, да она страна, која представља у управи општину добије превагу над личним питањима и да из личних побуда, којих у оваквим предузећима не сме бити, отпушта потребне и способне, а прима непотребне и неупотребљиве раднике, који би могли само сметати, а да се и не говори о другим могућностима, које несталност и воља појединаца може на штету обеју уговорних страна произвести.

Можда ће неке изгледати као тежак услов, што г. г. Косу и Мариновић, по члану 9 предлога траже, да општина, у случају, ако би именована господа образовала безимено друштво за грађење и експлоатацију, удари свој печат на облигације тога друштва, у колико интерес и амортизација тих облигација не прелазе ону суму, коју је општина гарантовала, у ком случају, општина добија либероване (ослобођене) акције или оснивачке уделе, који ће представљати њен део у добитку безименог друштва.

Господо, ово је један прост и природан услов; јер се општина по уговору обвезује само да плаћа један извесан ануитет и од ње се само тражи да она ударом

свога печата да могућности друштву да докаже публици у повећаној мери, да та обавеза постоји и да је гарантована. Али треба добро разумети, да општина носи одговорност, за уговорене погодбе само према г. г. Косу и Мариновићу или безименом друштву, које они, евентуално могу створити, али никако према публици или акционарима тога безименог друштва. Ово значи да у никојем случају доносилац једне такве обавезнице или акције не може учинити ни какво тражење према општини, пошто је друштво искључиво одговорно како за плаћање интереса на обвезницама или дивиденде на акцијама.

Држимо да је ово за све јасно, и ако сте ово разумели ви ћете разумети и то, да општину не може интересовати номинална вредност акцијскога капитала кога друштво буде основало.

У случају отплате изреком је казано, да се тај капитал у акцијама има откупити не на основи номиналне вредности него на основи ефективног рентирања, рачунајући да се сваких пет динара имају откупити са сто динара капитала.

Пре но што би завршили овај наш извештај дозволите нам господо, да вам скренемо пажњу и на члан 5, по коме се г. г. Косу и Мариновић обвезују, да у самој земљи прибаве сав онај материјал, који се овде може наћи у довољној количини да се без икаквог ризика или на штету општине може употребити.

Из свега овога господо видите да смо ми за то, да се ова понуда прими а да се не тражи и не чека на зајам у циљу извршења именованих радова, па ма и под бољим условима а што се слободно не може очекивати вероватно још за дуже време и то са ових разлога:

1, што би се добивени новац, услед разних околности и прилика могао утрошити делом на друге циљеве а не на онај коме је намењен;

2, што би се извршење радова могло одуговлачити у недоглед, и

3, што би извршење радова, по стеченом искуству, у нашој сопственој режији вероватно стало много скупље, но овим предложеним путем, којим нам се гарантује, да ћемо за три године имати потпуно изведену канализацију, проширен и побољшан водовод и кеј, који је од велике важности по нашу престоницу.

С обзиром на све ово, а и с обзиром што су се господин Др. Михаило В. Вујић, као опште наш припознати финансијер и г. Драгутин Д. Величковић, заступник управника државних дугова, коме се не може одрећи финансијска способност, тако повољно о овоме предлогу изразили, с обзиром што између два понуђача имамо једног Србина, коме као Србину, интереси наше земље и наше престонице, у којој се је родио, морају лежати више на срцу но сваком другом страном понуђачу, и који нам својом у свету признатом способношћу и спремом пружа најбољу гаранцију за овај његов предлог, — ми Вам, господо одборници, препоручујемо ову од комисије већином гласова усвојену понуду.

Будимо господо обазриви, да својом одлуком не учинимо омашку, која би нам се могла приписати у грех, но по зрелом размишљању, решимо ову ствар онако, како би са њоме могли бити задовољни, и

како би у радовима општинским оставили трага, да смо и хтели и умели да радимо за опште интересе наше престонице, наших суграђана и потомака.

чланови комисије:

Н. Д. Стевановић с. р.

Д. Ђирковић с. р.

Др. Р. Лазаревић с. р.

М. Капешановић с. р.

инж. М. Савчић с. р.

Год. Ј. Мијаиловић с. р.

ИЗВЕШТАЈ

мањине одборског повереништва о понуди г. г. Косу и Мариновића

Одбору општине Београдске,

Изабрачи од Одбора да проучимо понуду коју су поднели г. г. Косу и Мариновић, ми се нисмо сложили са већином комисије, која је нашла да понуду поменуте господе треба препоручити одбору.

Сматрамо за дужност да одбору овим путем изнесемо разлога са којих смо противни примању те понуде.

Пре свега да изложимо главне захтеве те господе.

Господа Косу и Мариновић траже, да са општином склопе прелиминаран уговор за концесију, ради извршења ових радова:

- 1., Побољшање и проширње садањег водовода;

- 2., Канализација Београда.

- 3., Зиданье кеа на савској обали.

С тога, што ће они те радове извршити траже да им општина, за време од 50 година, плаћа годишње на име интереса и отплате, по 63.000 динара на сваки милиун, који они утроше за поменуте радове.

Они траже даље, да им се и водовод и канали и кеј уступа да се њима управљају 50 година и да прикупљају приход од тих установа.

Из тога прихода, они ће најпре наплатити све трошкове око управљања и прикупљања прихода, за тим ће наплатити оних 63.000 динара на сваки утрошени милиун. Ако ти приходи не буду довољни да се све то наплати, то ће им се разлика платити из трошаринског прихода и тога ради, даће им се хипотекарна гаранција на све оне установе и на бруто приход трошарински.

У случају, да преко свију трошкова остане какав чист приход, то ће управа тих установа, задржати најпре 5% за резервни фонд, за тим ће узети 10% за Управни Одбор, па ће од остатка прихода задржати себи 50%, као чисту добит, а 50% предаће општинској благајници.

У одбору, који ће управљати свима тим пословима, биће општина заступљена са 3 члана, а концесионари са 4 члана, тих 7 чланова бирају председника.

Они даље траже, да могу сва права, како прелиминарног тако и дефинитивног уговора, пренети на друго лице или друштво; дакле да могу концесију продати.

Дефинитиван уговор има се закључити у року за 6 месеци, а за то време општина не сме ниским преговарати о тим предузећима.

То су главне тачке понуде.

Понуда, као што се види, није проста; она је комбинована. Они нам не нуде зајам; они се не јављају ни као предузимачи, који би хтели радити на отплату,

ако им се она гарантује. Они не траже само добар интерес (6%), на капитал који ће уложити у грађење, нити се задовољавају са добити, коју ће имети као предузимачи, акоја добит може изнети најмање 15% од укупне суме коштања; они поред тога траже још 5% од чистог прихода за резервни фонд; даље, 10% за управни одбор и 50% за себе, односно за своје акционаре.

Другим речима, они поред доброг интереса и поред предузимачке добити, задржавају од чистог прихода 57,25%, а дају општини 42,75%.

То значи, да ће концесионар просечно примати на сваки утрошени милиун, не 63000 динара већ најмање 80.000 динара; дакле место интереса 6%, они ће вући најмање 8%. Или на суму од 8,720.000 динара колико они рачунају, да ће дуг изнети, они ће добијати годишње најмање 700.000 динара.

Према форми и према садржини ове понуде, она нас јако подсећа на ону понуду, коју је у своје време учинио *Боншу* за грађење железнице.

Апстрахујући од личности, ми поређењем те две понуде налазимо, да су услови ове понуде тежи за општину од оних услова који су за железницу били.

У оној су понуди били одвојено обележени услови за зајам, одвојено услови за грађење, а одвојено услови за експлоатацију. А у овој су понуди уткани услови за зајам, са условима за грађење и условима за експлоатацију. — Рок зајма у оној понуди био је 50 година, а рок за експлоатацију 25 година. У овој понуди пак, тражи се и рок за исплату дуга и рок за експлоатацију да буде 50 година.

Осим тога, учествовање у добити тражи се овом понудом, знатно веће, но што је то био случај код железнице.

Какве смо кубуре имали са железницом док је она грађена, а какве доцније, докле су је странци експлоатисали, познато је свима нама.

Исто тако познато нам је, да никакве мере од стране државне власти, нису биле у стању принудити друштво на рад по уговору.

Да би се курталисали тих странаца, који су били постали господари у нашој кући, морало се приступити насилном одузимању експлоатације.

Ма колико нам поверење уливале личности, које су општини поднеле ову понуду, ми смо тврдог убеђења, да ће се давањем тражене концесије, у општини београдској поновити све оне непријатности и оно понижење, које је држава имала са странцима, који су железницу експлоатисали.

Докле би се давање железница у концесију могло под извесним приликама и правдати, докле се давање водовода и канала у концесију не може ничим правдати.

Код железнице може бити и конкуренција, било грађењем других пруга, било обичним или воденим путевима, али код водовода и канала у једној вароши, искључена је свака конкуренција. — Шта више закон налаже, да се свака кућа мора спожити са водоводом и каналом, дакле да свака кућа мора плаћати одређену таксу, било да се користи или да се не користи тим установама.

Грађанство, па и цела општина, предати су тада на милост и немилост стран-

цима, којима ће увек и у првом реду бити пречи интереси њихових акционара него ли захтеви и интереси грађана и општине.

Због злих последица, које се неминовно јављају, кад се такве установе дају у концесију, осуђено је и у науци и у пракси, давање таквих концесија.

Финансијска страна, ма колико она била повољна, не може и не сме бити једино и у првом реду меродавна за решење питања.

Предајом тих усанова у концесију, ми предајемо јавне, опште интересе у руке приватним лицима; ми жртвујемо интересе свега грађанства, интересима појединих лица и то још странаца.

Глас свега грађанства у томе случају мање вреди од гласа неколико приватних лица, којима дамо концесију.

Давање концесије ми се одричемо слободног управљања и располагања тим тако важним јавним усановама.

Жеља и потребе грађанства угушују се, а истиче се воља концесионара.

Ма колико били обазриви при склапању уговора увек ће концесионар наћи одушке и ослободу, да се одупре оправданим захтевима грађана и општине, само ако се ти захтеви косе са интересима његових акционара.

Чим конкуренције нема, одма се јавља и жудња концесионара за што већом добити, дакле за што јачим експлоатисањем грађана.

Стотине примера на страни, а и код нас код железнице, са друштвом трамвајским и за осветлење, казују нам како концесионари упорно бране своје гледиште и како су они увек у праву, ма да све грађанство види и осећа неправду.

Концесионар већ тиме, што има у рукама те установе, јачи је.

Рачунати на контролу од стране општине власти и рећи: „ама ми смо ту, па не дамо баш тако лако, да се ради како се хоће“, то је слаба утеха, то је обмана.

Ако се верује, да се путем контроле може спречити рђаво управљање, онда би се то средство, још са већом сигурношћу за успех, могло применити на установе, којима сама општина рукује. Али као што видимо, то се не ради, или ако се и ради контрола је лабава. Сматрати да ће та контрола бити јача према странцима, то је обмана. А баш кад би и била јача она ће бити немоћна.

Као правдање давање концесије, истиче се обично то, како ће приватни боље и јевтиније управљати, него што ће то чинити општинска Управа, која је јако променљива и која је јако приступачна оправданим и неоправданим прохтевима појединаца, те тиме постају издаци већи, а приходи мањи.

Те су замерке у неколико оправдане. Али баш да су оне и сасвим оправдане, то не сме бити повод, да своју независност поклонимо странцима, да се ставимо под њихово туторство.

Ако се искрено жели сталност, онда треба радити у смислу решења онога збора београдских грађана, који је решио задужење, али под условом да се образује сталан одбор из виђених грађана, који ће управљати приходом и издатком општин-

ске трошарине, односно да води бригу о зајму. — Боље је једној таквој управи поверити, да се стара за извршење још недовршених радова и на њу пренети право прикупљања прихода и руковање са поменутиим усановама.

Не буде ли сталности у управи општине, онда ће за грађанство и за општине интересе, бити још веће штете, кад су те установе у рукама странаца, но што је то сада. Ту несталност употребиће концесионар на своју корист, а грађанство ће имати још већу штету но што сада има.

Давањем концесије странцима ми им дајемо и право да нам у свако доба могу рупити у кућу и да могу вршити преглед наших домова, кад год они за добро нађу.

Другим речима, поред државне и општине власти, добићемо и власт тих странаца.

Сукоби између грађана и концесионара биће неизбежни, а и општинска и државна власт биће немоћни да заштите грађане.

Као разлог давања концесије наводи се и то, да општина није у стању сама добити потребан зајам, за извршење тих послова.

Ми налазимо да општина београдска сама себе и сувише потцењује и да не стоји, да она сама не може добити потребан зајам, кад даје онако јаке гаранције, какве концесионари траже.

Али ако општина збиља није у стању да сама непосредно добије зајам, онда је врло мало оправдано, да такав зајам општина тражи преко шпекулативних појединаца или компанија, који ће у првом реду гледати свој интерес, а општини како буде. А још је мање оправдано градити једну врсту зајма, као што је тај, који нуде г.г. Косу и Мариновић. То што они нуде и није чист зајам, већ је тако звани прикривен зајам, а та је врста зајмова најгора врста.

Као важан разлог за примање понуде истиче се прека потреба, да што пре добијемо канале и да што пре обезбедимо обалу.

Доиста је прека потреба, да једном приступимо послу.

Али пут, којим се у последње доба пошло, не само да није најкраћи, него је тако јако извијуган, да врло брзо на њему залутамо.

Са тим нашим вечитим преговорима, те са овим или оним агентима, те са овим или оним предузимачима, који нам се сами јаве, или које ми нарочито позивамо; са тим вечитим лутањем, ми одуговлачимо приступање раду.

И понуда г.г. Косу и Мариновића, јесте једна таква понуда, која ће учинити, ако се у начелу прими, да нам цела ова година пропадне.

СВРШИТЕ СЕ

Л И Ц И Т А Ц И Ј А

По решењу господина Министра војног од 26 Фебруара. тек. год. ИГМ 229. из 1896 год. држаће се на дан 30 и 31-ог овог месеца једно-дневна усмена лицитација у штабу ове команде, од 9 сати пре подне а за доправу — продужење — штале постојаће у Топчидеру.

Предрачунска је сума 19.601 динар и 35 пара динар.

Кауција је 2.940 динар у готовом новцу или вредећим државним папирима. Полаже се на дан лицитације.

Сва техничка документа могу се видети сваког радног дана у ижињерском одељењу ове команде.

Из команде Дунав. дивиз. области 11 Марта 1898 год ИМ 1763.

П Р О Д А Ј А

На дан 23. Марта т. г. 9 сати пре подне, Управа општине трошарине, пред кафаном код „Гргеча“ продаваће 10 канти млекарских, разне величине.

Именовани предмети, ухваћени су у кријумчарењу.

Позивају се купци да одређеног дана дођу на лицитацију.

Од Управе општине трошарине 9. марта 1898. год. Бр. 162. — Београд.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димњичарство:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове — — —	0-20 д.
б) За незидан шпархерт — — —	0-40 д.
в) За узидан — — — — —	0-20 д.
г) За велики узидан шпархерт у гостионици — — — — —	0-50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0-20 д.
ђ) За чишћење простог димњака —	0-10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима — — —	0-24 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи — —	0-20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове — — —	0-75 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

а) Од кубног метра — — — —	10— д.
б) Од акова — — — — —	0-50 д.

III. Гробарина:

а) Гроб за децу — — — — —	7— д.
б) Гроб за одрасле — — — — —	12— д.
в) Мала гробница — — — — —	555-52 д.
г) Велика гробница III реда — — —	998-93 д.
д) Велика гробница II реда — — —	1099-93 д.
ђ) Велика гробница I реда — — —	1684-57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врчарски

- Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0-25 д.
- Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0-70 д.
- Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1-50 д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски

- Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0-20 д.
- Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0-60 д.
- Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1— д.

Од суда општине београдске 23. августа 1892 год. АБр. 9449.